

Računovodstveni sustav u Sjedinjenim Američkim Državama

Stančić, Helena

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **RRiF College of Financial Management / RRiF Visoka škola za financijski menadžment**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:198:009981>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-23**

Repository / Repozitorij:

[Repository of Final Examination Papers University of Applied Sciences RRiF - Final Examination Papers and Diploma Papers](#)

RRiF VISOKA ŠKOLA ZA FINANCIJSKI MENADŽMENT U ZAGREBU

PREDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ RAČUNOVODSTVO I FINACIJE

Helena Stančić

ZAVRŠNI RAD

**RAČUNOVODSTVENI SUSTAV U SJEDINJENIM AMERIČKIM
DRŽAVAMA**

Zagreb, 2021.

RRiF VISOKA ŠKOLA ZA FINANCIJSKI MENADŽMENT U ZAGREBU

PREDDIPLOMSKI STRUČNI STUDIJ RAČUNOVODSTVO I FINANCIJE

ZAVRŠNI RAD

**RAČUNOVODSTVENI SUSTAV U SJEDINJENIM AMERIČKIM
DRŽAVAMA**

Ime i prezime studenta: Helena Stančić

Matični broj studenta: 197/21-I-SDS

Mentor: dr. sc. Tamara Cirkveni Filipović, prof. v. š.

Zagreb, 2021.

RAČUNOVODSTVENI SUSTAV U SJEDINJENIM AMERIČKIM DRŽAVAMA

Sažetak

Sjedinjene Američke Države kao jedna od najvećih velesila na globalnom tržištu kapitala, 1930-ih godina započinju sa donošenjem Općeprihvaćenih računovodstvenih načela. Glavni ciljevi GAAP-a su poboljšati jasnoću, dosljednost i usporedivost financijskih izvještaja. Važnu ulogu na putu ka ostvarivanju tih ciljeva imaju Odbor za standarde financijskog računovodstva (FASB) i Komisija za vrijednosne papire (SEC) koji se pojavljuju u ulozi regulatora računovodstva u SAD-u, kao i razna druga udruženja i instituti koji su vezani uz računovodstvenu profesiju. Početkom 21. stoljeća započinje približavanje US GAAP-ova i MSFI-a, na tom putu je bilo značajnijih događaja koji su pridonijeli približavanju navedenih standarda, međutim brojne razlike i dalje postoje. Približavanje US GAAP-a i MSFI-a je ključni zadatak računovodstvene struke u svijetu zadnjih dvadesetak godina. Provođenje tog zadatka se bazira na odabiru najboljega iz dvaju navedenih setova standarda, te stvaranju jedinstvenog skupa visokokvalitetnih i globalnih računovodstvenih standarda.

Ključne riječi: US GAAP, FASB, MSFI, Sarbanes Oxley zakon, računovodstveni standardi, Norwalški sporazum, financijski izvještaji, računovodstvo, SAD

ACCOUNTING SYSTEM IN THE UNITED STATES

Summary

The United States, as one of the largest superpowers in the global capital market, started adopting generally accepted accounting principles in the 1930s. Gaap's main objectives are to improve the clarity, consistency and comparability of financial information communication. An important role on the road to achieving these goals is played by the Financial Accounting Standards Board (FASB) and the Securities Commission (SEC), which appear as accounting regulators in the US, as well as various other associations and institutes related to the accounting profession. At the beginning of the 21st century, the rapprochement between US GAAPs and IFRS began, along the way there were significant events that contributed to the convergence of these standards, however, many differences persist. The rapprochement between US GAAP and IFRS has been a key task of the accounting profession in the world for the last twenty years. The implementation of this task is based on choosing the best of the two standards, and creating a single set of high quality and global accounting standards.

Keywords: US GAAP, FASB, IFRS, Sarbanas Oxley Law, accounting standards, Norwalk agreement, financial statements, accounting, SAD

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. REGULATORI RAČUNOVODSTVA U SAD-U	2
2.1. Obor za standarde financijskog računovodstva (FASB)	2
2.1.1. Članovi odbora	2
2.1.2. Savjetodavne grupe FASB-a	4
2.1.3. Proces donošenja standarda	5
2.2. Komisija za vrijednosne papire (SEC)	6
2.2.1. Uloga SEC-a.....	6
2.2.2. Organizacija SEC-a	6
2.2.3. EDGAR — Electronic Data Gathering, Analysis and Retrieval	7
3. OPĆEPRIHVAĆENA RAČUNOVODSTVENA NAČELA (GAAP)	9
	11
3.1. Načela GAAP-a	11
4. PRIMARNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI	13
4.1. Bilanca	13
4.2. Račun dobiti i gubitka.....	14
4.3. Izvještaj o novčanom toku.....	15
5. PRAVILA UTVRĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE PREMA GAAP- OVIMA ...	16

5.1. Zalihe	16
5.2. Dugotrajna materijalna imovina	16
5.3. Dugotrajna nematerijalna imovina	16
6. SARBANAS-OXLEY ZAKON	18
7. AMERIČKO RAČUNOVODSTVENO UDRUŽENJE	20
8. ODBOR ZA VLADINE RAČUNOVODSTVENE STANDARDE	21
9. SAVJETODAVNI ODBOR ZA FEDERALNE RAČUNOVODSTVENE STANDARDE	22
10. AMERIČKI INSTITUT OVLAŠTENIH JAVNIH RAČUNOVOĐA	23
11. INSTITUT RAČUNOVOĐA (INSTITUTE OF MANAGEMENT ACCOUNTANTS)	24
12. ODBOR ZA REVIZIJSKE STANDARDE	25
13. PRIBLIŽAVANJE US GAAP- OVA I MSFI-A.....	26
13.1. Međunarodni standardi financijskog izvještavanja (MSFI)	26
13.2. Norvalški sporazum.....	26
13.3. Najznačajnije razlike između US GAAP-A i MSFI-a.....	28
14. ZAKLJUČAK.....	30
15. POPIS LITERATURE.....	31
16. POPIS SLIKA I TABLICA	33

1. UVOD

Sjedinjene Američke Države (SAD) kao država sa vodećom svjetskom ekonomijom i vodećom ulogom na globalnom tržištu kapitala u prošlosti je imala mnogo problema sa raznim računovodstvenim prijevarama koje su bile zaslužne i za veliku financijsku krizu 1929. godine. Iz tog razloga SAD započinje sa donošenjem Općeprihvaćenih računovodstvenih standarda (GAAP) koji predstavljaju zajednički skup računovodstvenih načela, standarda i postupaka.

Krajnji cilj GAAP-a je osigurati da financijski izvještaji društva budu potpuni, dosljedni i usporedivi. To olakšava investitorima analizu i izdvajanje korisnih informacija iz financijskih izvještaja društva, uključujući podatke o trendovima tijekom određenog vremenskog razdoblja. Njime se olakšava i usporedba financijskih informacija među različitim poduzećima.

Proces donošenja standarda je dugotrajan i zahtijeva angažman različitih regulatora računovodstva u SAD-u. Također važnu ulogu imaju i različiti računovodstveni instituti i udruženja kojima je glavni cilj promicanje računovodstvene profesije.

Na međunarodnoj razini, ekvivalent GAAP-u u SAD-u su Međunarodni standardi financijskog izvještavanja (MSFI) koji se primjenjuju u europskim zemljama. Od 2002. godine započinje približavanje US GAAP-ova i MSFI-a, međutim proces približavanja nije gotov i još uvijek postoje razlike između njih koje će biti prikazane u ovom radu.

2. REGULATORI RAČUNOVODSTVA U SAD-U

Uloge regulatora računovodstva u SAD-u obnašaju Odbor za standarde financijskog računovodstva (FASB) i Komisija za vrijednosne papire (SEC).

2.1. Obor za standarde financijskog računovodstva (FASB)

Odbor za standarde financijskog računovodstva (FASB) osnovan je 1973. godine u Norwalku (Connecticut). Primarna funkcija odbora sastoji se od izdavanja standarda financijskog računovodstva i izvještavanja za javna i privatna poduzeća i neprofitne organizacije koje primjenjuju Općeprihvaćena računovodstvena načela. FASB je priznat od strane američke Komisije za vrijednosne papire i burze kao onaj koji određuje računovodstvene standarde za javna poduzeća. Mnoge druge organizacije, uključujući državne odbore za računovodstvo i Američki institut ovlaštenih javnih računovođa (AICPA), priznaju FASB standarde kao mjerodavne.

Zaklada za financijsko računovodstvo (FAF) podržava i nadzire FASB. FAF je nezavisna neprofitna organizacija odgovorna za nadzor, administraciju i imenovanje FASB-a.

Važnu ulogu u procesu donošenja standarda ima Odbor za hitna pitanja (EITF) koji je osnovan 1984. godine. Misija EITF-a je pomoći FASB-u u poboljšanju financijskog izvještavanja kroz pravodobnu identifikaciju, raspravu i rješavanje financijskih računovodstvenih pitanja¹. Članove radne skupine uključuju revizore, sastavljače i korisnike financijskih izvješća. Ako grupa može postići konsenzus o nekom pitanju, FASB obično to shvaća kao naznaku da nije potrebno djelovanje odbora. Sastanci radne skupine otvoreni su za javnost i općenito su dobro posjećeni. Od lipnja 2004. godine svi materijali i zapisnici sa sastanaka objavljuju se na web stranici FASB-a i mogu se besplatno preuzeti.

2.1.1. Članovi odbora

Članove FASB-a imenuju povjerenici FAF-a na petogodišnji mandat (najviše na deset godina). Odbor čine 7 članova koji prilikom ulaska u odbor moraju prekinuti sve veze s društvima ili ustanovama u kojima su radili prije ulaska u odbor.

¹FASB.URL:<https://www.fasb.org/cs/ContentServer?c=Page&cid=1218220137512&d=&pagename=FASB%2FPAGE%2FSECTIONPAGE> (pristupljeno 15. listopada 2021).

Iako članovi imaju različita poslovna iskustva, zadaća svakog od njih je briga za investitore, druge korisnike i javni interes u pitanju računovodstva i financijskog izvještavanja. Članovi zajedno imaju znanja o računovodstvu, financijama i poslovanju društava.

Tablica 1: Članovi odbora FASB-a

Trenutni član	Klasifikacija
Richard R. Jones, Chair	Javno računovodstvo
James L. Kroeker, Vice Chairman	Javno računovodstvo/SEC
Christine Ann Botosan	Akademski
Gary R. Buesser	Korisnik financijskog izvještaja
Frederick L. Cannon	Korisnik financijskog izvještaja
Susan M. Cospers	Javno, Privatno i Neprofitno računovodstvo
Marsha L. Hunt	Pripremnik

Izvor: FASB. URL:<https://www.fasb.org/facts/> (pristupljeno 15. listopada 2021).

Trenutni predsjednik Richard R. Jones mandat je preuzeo 01. srpnja 2020. godine. Njegov mandat završava 30. lipnja 2027. Gospodin Jones diplomirao je računovodstvo na Državnom sveučilištu New York, Binghamton, 1987. godine. Ovlašteni je računovođa u državi New York.²

²FASB. URL: <https://www.fasb.org/jsp/FASB/Page/SectionPage&cid=1176174807362> (pristupljeno 19. listopada 2021.)

Gospodin Jones na svoju poziciju dolazi sa velikim računovodstvenim iskustvom stečenim tijekom više od tri desetljeća u društvu Ernest & Young, gdje je bio glavni računovođa toga društva. Tijekom svoje karijere radio je u Savjetodavnom vijeću za standarde financijskog računovodstva (FASAC) od 2016. do 2018. godine. Također je bio član Izvršnog odbora za računovodstvene standarde Američkog instituta ovlaštenih javnih računovođa (AICPA) od 2003. do 2008. godine.

2.1.2 Savjetodavne grupe FASB-a

Primarna uloga članova savjetodavnih skupina je razmjenjivati svoja stajališta i iskustva s Upravom o pitanjima vezanim za projekte na dnevnom redu Uprave, mogućim novim točkama dnevnog reda, praksi i provedbi novih standarda te strateškim i drugim pitanjima. Informacije koje daju članovi savjetodavne skupine dostavljaju se Upravi na razne načine, uključujući javne savjetodavne sastanke i pisma komentara. Trenutne savjetodavne grupe su:

1. Savjetodavno vijeće za standarde financijskog računovodstva (FASAC)

Primarna savjetodavna skupina FASB-a formirana je 1973. godine istodobno s uspostavom FASB-a.

2. Savjetodavni odbor investitora (IAC)

Pružuje savjete, iz perspektive investitora, o tekućim i potencijalnim projektima FASB programa.

3. Neprofitni savjetodavni odbor (NAC)

Pružuje savjete o postojećim smjernicama, tekućim i predloženim projektima tehničkog programa i dugoročnim pitanjima vezanim uz neprofitni sektor.

4. Savjetodavni odbor za mala poduzeća (SBAC)

Pružuje savjete o projektima FASB-a koji se odnose na operativnost i predviđene troškove, složenost i prednosti potencijalnih rješenja uglavnom iz perspektive malih javnih poduzeća.

2.1.3. Proces donošenja standarda

FASB ostvaruje svoju misiju kroz sveobuhvatan i neovisan proces koji potiče široko sudjelovanje, objektivno uzima u obzir stajališta svih sudionika i podliježe nadzoru Upravnog odbora Zaklade za financijsko računovodstvo. Ključno načelo koje vodi rad Uprave je izdavanje standarda kada očekivane koristi od promjene opravdavaju troškove te promjene.

Glavni koraci u procesu donošenja standarda su:³

1. Odbor identificira probleme financijskog izvještavanja na temelju zahtjeva sudionika ili na druge načine.
2. FASB odlučuje hoće li dodati projekt tehničkom dnevnom redu na temelju analize pitanja koju je pripremlilo osoblje.
3. Odbor razmatra na jednom ili više javnih sastanaka različita pitanja izvješćivanja koja su identificirana i analizirana od strane osoblja.
4. Odbor izdaje nacrt izlaganja kako bi zatražilo širok doprinos sudionika → u nekim projektima, Odbor može izdati dokument za raspravu kako bi dobio doprinos u ranim fazama projekta.
5. Upravni odbor po potrebi održava javni okrugli stol o nacrtu izlaganja.
6. Osoblje analizira sve informacije dobivene kroz procesne aktivnosti. Odbor ponovno razmatra predložene odredbe, uzimajući u obzir primljene doprinose sudionika, na jednom ili više javnih sastanaka.
7. Odbor izdaje ažuriranje računovodstvenih standarda u kojem opisuje izmjene i dopune.

³FASB. URL: <https://www.fasb.org/jsp/FASB/Page/SectionPage&cid=1351027215692> (pristupljeno 19.listopada 2021.)

2.2. Komisija za vrijednosne papire (SEC)

2.2.1. Uloga SEC-a

Komisija za vrijednosne papire (SEC) neovisna je regulatorna agencija savezne vlade odgovorna za zaštitu ulagača, održavanje poštenog i urednog funkcioniranja tržišta vrijednosnih papira i olakšavanje stvaranja kapitala. SEC je osnovan donošenjem američkog Zakona o vrijednosnim papirima iz 1933. godine i Zakona o vrijednosnim papirima i burzama iz 1934. godine, uglavnom kao odgovor na krah burze 1929. godine koji je doveo do velike financijske krize.

Primarna funkcija SEC-a je nadzor nad organizacijama i pojedincima na tržištu vrijednosnih papira, uključujući burze vrijednosnih papira, brokerske tvrtke, dilere, investicijske savjetnike i investicijske fondove. Kroz utvrđena pravila i propise o vrijednosnim papirima, SEC promiče otkrivanje i dijeljenje tržišnih informacija, pošteno postupanje i zaštitu od prijevare. Omogućuje investitorima pristup izjavama o registraciji, periodičnim financijskim izvješćima i drugim obrascima vrijednosnih papira putem svoje elektroničke baze podataka za prikupljanje, analizu i pronalaženje podataka, poznatu kao EDGAR.⁴

2.2.2. Organizacija SEC-a

Na čelu SEC-a je pet povjerenika koje imenuje predsjednik. Mandat svakog povjerenika traje pet godina. Trenutni predsjednik je Gary Gensler koji je preuzeo dužnost 17. travnja 2021. godine.

SEC se sastoji od pet odjela i dvadeset i četiri ureda. Njihovi su ciljevi tumačenje i poduzimanje mjera za provedbu zakona o vrijednosnim papirima, izdavanje novih pravila, nadzor nad institucijama vrijednosnih papira i koordinacija propisa između različitih razina vlasti.

Pet odjela i njihove odgovarajuće uloge su:

⁴ Investopedia. URL: <https://www.investopedia.com/terms/s/sec.asp> (pristupljeno 05. studenog 2021.)

Odjel korporativnih financija: osigurava da ulagači dobiju materijalne informacije (tj. informacije relevantne za financijske izgledе tvrtke ili cijenu dionica) kako bi donijeli odluke o ulaganju.

Odjel za provedbu: Zadužen je za provedbu propisa SEC-a istragom predmeta i vođenjem građanskih tužbi i upravnih postupaka.

Odjel za upravljanje ulaganjima: regulira investicijska društva, varijabilne proizvode osiguranja i federalno registrirane investicijske savjetnike.

Odjel ekonomske analize i analize rizika: integrira ekonomiju i analizu podataka u temeljnu misiju SEC-a.

Odjel za trgovinu i tržišta: uspostavlja i održava standarde za poštena, uredna i učinkovita tržišta.⁵

Važan dio SEC-a predstavlja ured zviždača. Pomoć i informacije od zviždača koji zna za moguća kršenja zakona o vrijednosnim papirima mogu biti među najmoćnijim oružjem u arsenalu za provedbu zakona Komisije za vrijednosne papire. Svojim poznavanjem okolnosti i uključenih pojedinaca, zviždači mogu pomoći Komisiji da identificira moguću prijevaru i druga kršenja puno ranije nego što bi inače bilo moguće. To Komisiji omogućuje da minimizira štetu za ulagače, bolje očuva integritet tržišta kapitala Sjedinjenih Država i brže prokaže one koji su odgovorni za nezakonito ponašanje.

Komisiju je ovlastio Kongres da daje novčane nagrade pojedincima koji daju visokokvalitetne izvorne informacije koje dovode do provedbene radnje Komisije. Raspon nagrada je između 10% i 30% prikupljenog novca.⁶

Ured za zviždače osnovan je za upravljanje SEC-ovim programom zviždača.

2.2.3. EDGAR — *Electronic Data Gathering, Analysis and Retrieval*

EDGAR je elektronički sustav arhiviranja koji je stvorila Komisija za vrijednosne papire kako bi povećala učinkovitost i dostupnost korporativnih dokumenata. Sustav koriste sva javna trgovačka društva pri donošenju potrebnih dokumenata SEC-u. Korporativni

⁵ Ibid

⁶SEC.URL: <https://www.sec.gov/whistleblower> (pristupljeno 19.prosinca 2021.)

dokumenti su vremenski osjetljivi, a stvaranje EDGARA-a uveliko je smanjilo vrijeme potrebno da korporativni dokumenti postanu javno dostupni.

Korporativni dokumenti podneseni SEC-u putem EDGAR-a uključuju godišnje i tromjesečne izvještaje, informacije o udjelima institucionalnih ulagača i mnoge druge oblike. Ti podnesci uključuju neke od najvažnijih informacija koje koriste ulagači i analitičari. Neka javna poduzeća mogu biti izuzeta od prijave ako padnu ispod određenih "pragova".⁷

Baza podataka EDGAR-a može se pretraživati pomoću simbola tvrtke. EDGAR-ovo pretraživanje tvrtki i drugih podnositelja zahtjeva izlistati će prijave tvrtke s najnovijim prijavama koje se prikazuju prvi. Većina prijava napravljenih putem EDGAR-a dostupna je za preuzimanje ili se mogu besplatno pogledati.

⁷Investpedia.URL: <https://www.investopedia.com/terms/e/edgar.asp> (pristupljeno 10. studenog 2021.)

3. OPĆEPRIHVAĆENA RAČUNOVODSTVENA NAČELA (GAAP)

Općeprihvaćena računovodstvena načela (GAAP) odnose se na zajednički skup računovodstvenih načela, standarda i procedura koje izdaje Odbor za standarde financijskog računovodstva (FASB). Čine ih:

1. Standardi financijskog izvještavanja (SFASs)

Predstavljaju službeni dokument koji izdaje FASB u nastojanju da pruži smjernice o određenoj računovodstvenoj temi. Dosad ih je izdano 163.

Prije nego što koncept postane općeprihvaćeno načelo, mora proći niz koraka. Prvo, FASB obično identificira trenutni problem izvještavanja na koji se žale mnoge tvrtke ili vanjski korisnici. To bi mogao biti problem u cijeloj industriji ili jednostavno računovodstveni tretman koji je evoluirao s novom tehnologijom.

Drugo, odbor kreira projekt za identificirani problem i održava jedan ili više javnih sastanaka na kojima odbor ima priliku raspravljati o problemima.

Treće, izrađuje se nacrt izlaganja i distribuira se dioničarima radi povratnih informacija o namjenskom rješenju problema. Nakon što je prošlo dovoljno vremena i dioničari su imali priliku pregledati nacrt, održava se još jedna javna tribina na kojoj se raspravlja o mogućim ishodima ako se te promjene usvoje.

Četvrto, odbor privatno razmatra povratne informacije javnosti dok FASB ponovno razmatra predložene izmjene.⁸

2. Koncepti financijskog računovodstva (SFAC)

FASB je od 1978. godine izdao sedam Konceptata o financijskim računovodstvenim konceptima.⁹Ovi SFAC-ovi pokrivaju teme koje uključuju ciljeve financijskog izvještavanja, kvalitativne karakteristike računovodstvenih informacija, elemente financijskih izvještaja (zamijenjene), elemente financijskih izvještaja (izvješće o

⁸My accounting course. URL: <https://www.myaccountingcourse.com/accounting-dictionary/sfas>(pristupljeno 20. studenog 2021.)

⁹Wise geek. URL: <https://www.wise-geek.com/what-is-the-statement-of-financial-accounting-concepts.htm> (pristupljeno 20. studenog 2021.)

dopunama) i korištenje informacija o novčanom toku i sadašnje vrijednosti u računovodstvenim informacijama.

3. Sažetci Odbora za hitna pitanja (EITF)

Bave se kratkoročnim, brzo rješivim pitanjima. Do sada je izdano 501 sažetaka.

4. Interpretacije

Glavna uloga interpretacija je modificirati ili prošiti postojeće standarde. Do sada je izdano 50 interpretacija.

5. Mišljenja

Mišljenja su preporuke o računovodstvenim pitanjima koje povremeno sastavlja Američki institut certificiranih javnih računovođa (AICPA). Imaju za cilj revidirati ili poboljšati smjernice uključene u prethodno izdane revizijske vodiče i računovodstvene vodiče, kao i dati smjernice o određenim temama revizije.¹⁰

Konačni cilj GAAP-a je osigurati da su financijski izvještaji društva potpuni, dosljedni i usporedivi. To ulagačima olakšava analizu i izdvajanje korisnih informacija iz financijskih izvještaja tvrtke, uključujući podatke o trendovima tijekom određenog vremenskog razdoblja.¹¹

GAAP ne samo da obvezuje društvo na određena zajednička pravila, već djeluje i kao vodič za računovođe za sustavno evidentiranje i izvještavanje o računovodstvenim podacima i održavanje dosljednosti tijekom sastavljanja financijskih izvještaja društva.

¹⁰Accounting Tools. URL: <https://www.accountingtools.com/articles/2017/5/16/statements-of-position> (pristupljeno 20. studenog 2021.)

¹¹Investopedia. URL:<https://www.investopedia.com/terms/g/gaap.asp> (pristupljeno 20.11.2021.)

Slika 1: Primjena načela i standarda financijskog izvještavanja u svijetu

Izvor:Loomen.URL:[https://loomenraz.carnet.hr/pluginfile.php/837125/mod_resource/content/1/prvi%20kolo kvij.pdf](https://loomenraz.carnet.hr/pluginfile.php/837125/mod_resource/content/1/prvi%20kolo%20kvij.pdf) (pristupljeno 18. prosinca 2021.)

3.1. Načela GAAP-a

Postoji 10 načela koji označavaju glavnu misiju GAAP-a.

1. Načelo pravilnosti - pridržavanje GAAP propisa i pravila.
2. Načelo dosljednosti – primjenjivanje istih standarda tijekom cijelog razdoblja, ukoliko dođe do promjena, potrebno ih je navesti u bilješkama uz financijske izvještaje.
3. Načelo istinitosti – prikazivanje točnog i nepristranog prikaza financijske situacije.
4. Načelo trajnosti metoda – odabrane metode se primjenjuju u pripremi svih financijskih izvještaja i moraju biti sukladne sa standardima.
5. Načelo bez naknade - svi aspekti društva su iskazani bez mogućnosti nadoknade dugovanja.
6. Načelo razboritosti – predstavljanje financijskih podataka utemeljenim na činjenicama.
7. Načelo kontinuiteta - vrednovanjem imovine se pretpostavlja da se poslovanje društva nastavlja.

8. Načelo periodičnosti - financijsko izvještavanje je podijeljeno u standardne računovodstvene vremenske periode.
9. Načelo materijalnosti - financijski izvještaji u potpunosti opisuju monetarno stanje društva.
10. Načelo dobre vjere – pretpostavlja da strane djeluju pošteno u transakcijama.¹²

¹²Investopedia. URL: <https://www.investopedia.com/terms/g/gaap.asp> (pristupljeno 25. studenog 2021.)

4. PRIMARNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

4.1. Bilanca

Bilanca je financijski izvještaj koji pokazuje stanje poslovanja društva na određeni datum. Za razliku od računa dobiti i gubitka ili izvještaja o novčanim tokovima, bilanca daje prikaz stanja poslovanja, dok ostali financijski izvještaji prikazuju financijske rezultate dobivene tijekom cijelog razdoblja, kao što je fiskalno tromjesečje ili godina¹³. Bilanca je oblikovana tako da prikazuje imovinu tvrtke uravnoteženu s njezinim obvezama i kapitalom. Ukupna imovina uvijek je jednaka ukupnim obvezama plus dionički kapital.

Imovina predstavlja stvari koje tvrtka posjeduje i ima u svom posjedu ili nešto što će biti primljeno i što se može objektivno utvrditi. Obveze su ono što tvrtka duguje drugima – vjerovnicima, dobavljačima, poreznim tijelima, zaposlenicima itd. To su obveze koje se moraju platiti pod određenim uvjetima i vremenskim okvirima. Vlasnički kapital tvrtke predstavlja zadržanu dobit i sredstva koja su uložili njezini dioničari.

Oblik bilance nije propisan niti jednim službenim aktom, već je odraz računovodstvene tradicije i prakse. Bilanca može imati jednostrani ili dvostrani pregled, a slijedi načelo opadajuće likvidnosti.

Na strani imovine u bilanci, GAAP zahtijeva da se kratkotrajna imovina iskazuje odvojeno od dugotrajne imovine. Sve tekuće obveze moraju se iskazivati odvojeno od dugoročnih obveza. Sva imovina prikazana je silaznim redoslijedom unutar svake kategorije, dok su obveze prikazane uzlaznim redoslijedom, prema dospelosti. U odjeljku dionički kapital, vlasničke stavke prikazane su silaznim redoslijedom na temelju prioriteta potraživanja u slučaju likvidacije.

¹³Sapling. URL: <https://www.sapling.com/8405570/gAAP-rules-balance-sheet-format> (pristupljeno 26. studenog 2021.)

Daljnje pojedinosti pri izradi bilance u skladu s US GAAP-ovima:¹⁴

- SEC zahtijeva bilance za dvije godine.
- Nadalje, SEC poziva na objavu iznosa kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza.
- Dugoročni dug koji dospijeva u roku od 12 mjeseci može se klasificirati kao dugoročni ako postoji namjera i mogućnost refinanciranja na dugoročnoj osnovi.
- Tekući dijelovi odgođene i porezne imovine i obveza moraju biti prikazani kao tekući.
- Javna društva moraju slijediti posebne zahtjeve SEC-a.

4.2. Račun dobiti i gubitka

Račun dobiti i gubitka jedan je od tri primarna financijska izvješća koji se koristi za izvješćivanje o financijskom poslovanju društva u određenom obračunskom razdoblju. Može se predati kao samostalan izvještaj ili kao kombinirani izvještaj zajedno sa izvještajem o sveobuhvatnoj dobiti. Primarno se fokusira na prihode i rashode društva tijekom određenog razdoblja. Može se sastaviti uz primjenu metode prodanih učinaka ili na način da svi prihodi prezentiraju na jednom mjestu i svi rashodi na jednom mjestu.

Čine ga:

1. Prihodi - Prihodi se mogu podijeliti u dvije vrste: operativni prihodi i prihodi od ostalih aktivnosti. Operativni prihod odnosi se na prihod koji tvrtka ostvaruje obavljanjem primarnih aktivnosti poput proizvodnje proizvoda ili pružanja usluge. Prihodi od ostalih aktivnosti stječu se obavljanjem neosnovnih poslovnih aktivnosti.
2. Trošak prodane robe (COGS) - To je ukupni trošak prodaje ili usluga, koji se također naziva trošak nastao za proizvodnju robe ili usluga.
3. Bruto dobit- Definiira se kao neto prodaja minus ukupni trošak robe.
4. Dobitak - Dobitak je rezultat poslovanja koji uzrokuje povećanje prihoda organizacije. Dobici označavaju iznos novca koji je društvo ostvarilo iz različitih poslovnih aktivnosti.
5. Troškovi –troškove čine: troškovi plaća, amortizacija opreme, troškovi najma i dr.

¹⁴ Merger- Strategy. URL:<https://merger-strategy.com/balance-sheet-guide/> (pristupljeno 28. studenog 2021.)

6. Amortizacija - Amortizacija se odnosi na praksu raspodjele troška dugotrajne imovine tijekom njenog životnog vijeka.
7. Zarada prije oporezivanja.
8. Neto prihod - Izračunava se oduzimanjem ukupnih troškova od ukupnog prihoda.

Primarna svrha računa dobiti i gubitka je izvijestiti ulagače o zaradi organizacije u određenom vremenskom razdoblju. Pruža važan uvid u to koliko učinkovito menadžment kontrolira troškove, iznos kamata na prihode i rashode te plaćene poreze.

4.3. Izvještaj o novčanom toku

Izvještaj o novčanim tokovima primarni je financijski izvještaj koji sažima iznos novca i novčanih ekvivalenata koji se uplaćuju i isplaćuju iz društva. Kao i račun dobiti i gubitka, on također mjeri uspješnost društva u određenom vremenskom razdoblju. Sastavlja se uz primjenu direktne ili indirektne metode. Glavne komponente izvještaja o novčanom toku su novac iz tri područja: poslovne aktivnosti, aktivnosti ulaganja i aktivnosti financiranja. Primljene i plaćene kamate trebaju se klasificirati u okviru poslovne aktivnosti, dok se primljene dividende smatraju primicima iz poslovnih aktivnosti, a plaćene dividende izdatcima iz financijskih aktivnosti.

5. PRAVILA UTVRĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE PREMA GAAP- OVIMA

5.1. Zalihe

Američki standard odgovoran za zalihe je ASC 330.

Vrijednost zaliha utvrđuje se prema troškovima nabave ili neto utrživoj vrijednosti, ovisno o tome koja svota je niža. Metode koje se koriste kod obračuna utroška zaliha su: FIFO, LIFO i metoda prosječnog troška.

Osim FIFO metode i metode prosječnog troška kod obračuna utroška zaliha primjenjuje se i LIFO metoda, što predstavlja jednu od temeljnih razlika između britanskog i američkog računovodstva.

5.2. Dugotrajna materijalna imovina

Cilj američkog standarda ASC 360 je propisati pravila za priznavanje ove vrste imovine i njezine knjigovodstvene vrijednosti te utvrđivanje metoda amortizacije.

Kod početnog vrednovanja dugotrajne materijalne imovine primjenjuje se model troška nabave pri čemu se imovina amortizira tijekom očekivanog korisnog vijeka trajanja. Za obračun amortizacije dozvoljena je ubrzana i linearna metoda.

Kod vrednovanja dugotrajne materijalne imovine revalorizacija je zabranjena.

5.3. Dugotrajna nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina je imovina koja nema fizička obilježja. Uključuje patente, žigove, autorska prava i goodwill. Računovodstvo nematerijalne imovine razlikuje se ovisno o vrsti imovine i može se amortizirati ili testirati na umanjenje svake godine.

Dugotrajna nematerijalna imovina vrednuje se po povijesnim troškovima i amortizira tijekom korisnog vijeka trajanja.

Goodwill je nematerijalna imovina koja se utvrđuje kao višak kupovne cijene drugog društva na temelju njegovog intelektualnog vlasništva, prepoznatljivosti robne marke, patenata itd., što nije lako izmjeriti.

Goodwill se ne amortizira, nego se testira na umanjenje.

Umanjenje vrijednosti goodwilla postalo je problem tijekom računovodstvenih skandala 2000.-2001. godine. Mnoge su tvrtke umjetno napuhale svoje bilance prijavljujući prekomjerne vrijednosti goodwilla, koji se u to vrijeme smio amortizirati tijekom procijenjenog korisnog vijeka trajanja.

6. SARBANAS-OXLEY ZAKON

Sarbanas Oxley zakon je američki Kongres donio 30. srpnja 2002. godine kako bi zaštitio ulagače od lažnog financijskog izvješćivanja korporacija. Zakon je došao kao odgovor na visoko razgllašene korporativne financijske skandale ranije tog desetljeća.

Zakon je stvorio stroga nova pravila za računovođe, revizore i korporativne službenike i nametnuo strože zahtjeve za vođenje evidencije. Zakonom su dodane i nove kazne za kršenje zakona o vrijednosnim papirima.

Najvažniji dijelovi zakona su:

1. Članak 302

- Financijska izvješća i izvještaji moraju potvrditi da:
 - ✓ Su dokumenti pregledani od strane potpisnika i prošli interne kontrole u posljednjih 90 dana.
 - ✓ Su dokumenti bez neistinitih izjava ili obmanjujućih propusta.
 - ✓ Dokumenti istinito predstavljaju financijsko stanje i položaj tvrtke.
 - ✓ Dokumenti moraju biti popraćeni popisom svih nedostataka ili promjena u internim kontrolama i informacijama o svim prijevarama u koje su uključeni zaposlenici tvrtke.

2. Članak 401

Financijski izvještaji moraju biti točni. Financijski izvještaji također trebaju predstavljati sve izvanbilančne obveze, transakcije ili obveze.

3. Članak 404

Društva moraju objaviti detaljnu izjavu u svojim godišnjim izvješćima u kojoj se objašnjava struktura korištenih internih kontrola. Također se moraju učiniti dostupnim informacije o postupcima koji se koriste za financijsko izvješćivanje. Izjava bi također trebala procijeniti učinkovitost internih kontrola i postupaka izvješćivanja.

Računovodstvena tvrtka koja revidira izvještaje također mora procijeniti interne kontrole i postupke izvješćivanja kao dio procesa revizije.

4. Članak 409

Tvrtke su dužne hitno otkriti drastične promjene u svom financijskom položaju ili poslovanju, uključujući akvizicije, prodaje i velike odlaske osoblja. Promjene se trebaju prikazati jasnim, nedvosmislenim terminima.

5. Članak 802

navodi sljedeće kazne:

Svaki službenik društva koji je proglašen krivim za prikrivanje, uništavanje ili izmjenu dokumenata, s namjerom ometanja istrage, mogao bi se suočiti s kaznom do 20 godina zatvora i primjenjivim novčanim kaznama.

Svaki računovođa koji svjesno pomaže službenicima društva u uništavanju, mijenjanju ili krivotvorenju financijskih izvještaja mogao bi se suočiti s kaznom do 10 godina zatvora.¹⁵

Nakon provedbe zakona Sarbanes-Oxley, financijski kriminal i računovodstvene prijevare postali su mnogo manje rašireni nego prije. Stoga su ulagači imali koristi od pristupa potpunijim i pouzdanijim informacijama i mogli su temeljiti svoje analize ulaganja na reprezentativnijim brojkama.

¹⁵CFI. URL: <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/knowledge/other/sarbanes-oxley-act/> (pristupljeno 29. studenog 2021)

7. AMERIČKO RAČUNOVODSTVENO UDRUŽENJE

Američko računovodstveno udruženje (AAA), organizacija je koja podržava svjetsku izvrsnost u obrazovanju, istraživanju i praksi računovodstva. Američko računovodstveno udruženje je primarno profesionalno udruženje akademskih profesora za računovodstvo u Sjedinjenim Američkim Državama. Osnovano je 1916. godine pod nazivom Američka udruga sveučilišnih instruktora u računovodstvu, današnje ime dobila je 1936. godine. To je dobrovoljna organizacija koju čine pojedinci zainteresirani za računovodstveno obrazovanje i istraživanje. Njezin cilj je unapređivanje struke pružanjem obrazovnih resursa i profesionalnog, intelektualnog razvoja za njene članove.

Američko računovodstveno udruženje istražuje probleme i teme koje se odnose na računovodstvo za edukatore i istraživače. Udruga osigurava resurse, kao što je pristup računovodstvenim standardima Odbora za financijsko računovodstvo (FASB). Također, nastavnicima računovodstva dostupni su nastavni resursi i recenzije knjiga.

Organizacija ima centar za karijeru u kojem daje oglase za posao. Također, dostupni su resursi za pomoć budućim doktorskim kandidatima, uključujući akademske članke o različitim doktorskim programima. Događaji i sastanci su dostupni za podršku podučavanju, izlaganju i umrežavanju, kao i pomoć pri smještaju u institucije.

Američko računovodstveno udruženje objavljuje 17 različitih časopisa koji uključuju teme kao što su bihevioralno računovodstvo, revizija, forenzičko računovodstveno istraživanje, porezno istraživanje i međunarodno računovodstvo.¹⁶

¹⁶Investopedia. URL: <https://www.investopedia.com/terms/a/american-accounting-association-aaa.asp> (pristupljeno 29. studenog 2021.)

8. ODBOR ZA VLADINE RAČUNOVODSTVENE STANDARDE

Odbor za vladine računovodstvene standarde (GASB) nezavisna je organizacija iz privatnog sektora sa sjedištem u Norwalku osnovana 1984. godine, Connecticut, koja uspostavlja računovodstvene i financijske standarde izvještavanja za američke državne i lokalne vlasti koje slijede Opće prihvaćena računovodstvena načela (GAAP).

Misija odbora je promicati jasno, dosljedno, transparentno i usporedivo financijsko izvještavanje.

Kolektivna misija GASB-a, FASB-a i FAF-a je uspostaviti i poboljšati standarde financijskog računovodstva i izvješćivanja kako bi se ulagačima i drugim korisnicima financijskih izvješća pružile korisne informacije te educirali o tome kako najučinkovitije razumjeti i implementirati te standarde.¹⁷

GASB, FASB, povjerenici FAF-a i uprava FAF-a doprinose zajedničkoj misiji u skladu sa svojom specifičnom ulogom:

- GASB i FASB zaduženi su za postavljanje standarda najviše kvalitete kroz proces koji je sveobuhvatan i uključiv.
- Uprava FAF-a odgovorna je za pružanje strateškog savjetovanja i usluga koje podržavaju rad odbora za postavljanje standarda.
- Povjerenici FAF-A odgovorni su za nadzor i promicanje neovisnog i učinkovitog procesa postavljanja standarda.

GASB vodi odbor. Upravni odbor ima sedam članova, na čijem je čelu predsjednik i dopredsjednik. Upravni odbor FAF-a imenuje članove uprave na petogodišnji mandat, a članovi imaju mandat do deset godina. Predsjednik je u upravnom odboru zaposlen na puno radno vrijeme, dok su dopredsjednik i preostalih pet članova upravnog odbora zaposleni na nepuno radno vrijeme. Članovi GASB-a kvalificirani su za državno računovodstvo i financije i bave se javnim interesima u nacionalnom računovodstvu i financijskom izvješćivanju

¹⁷GASB. URL: <https://www.gasb.org/aboutgasb> (pristupljeno 29. studenog 2021.)

9.SAVJETODAVNI ODBOR ZA FEDERALNE RAČUNOVODSTVENE STANDARDE

Savjetodavni odbor za federalne računovodstvene standarde (FASAB) je savjetodavni odbor koji razvija računovodstvene standarde za američke vladine agencije.

FASAB nastoji osigurati:

- pravodobno, otvoreno i temeljito proučavanje pitanja uključujući razmatranje rada drugih postavljaca standarda i stajališta sudionika.
- sudjelovanje raznih sudionika tijekom procesa postavljanja standarda.
- dužno razmatranje troškova i koristi za sastavljače i korisnike financijskih informacija pripremljenih u skladu s Općeprihvaćenim računovodstvenim načelima.
- zajedničko razumijevanje informacija koje se pružaju kroz financijsko izvješćivanje sudjelovanjem u obrazovnim naporima.
- dostupnost smjernica za provedbu kroz formalnu i neformalnu komunikaciju s izrađivačima i revizorima.
- vlastitu odgovornost kroz prakse upravljanja koje su transparentne i u skladu s Memorandumom o razumijevanju među svojim sponzorima.¹⁸

FASAB služi javnom interesu poboljšavajući federalno financijsko izvještavanje kroz izdavanje federalnih standarda financijskog računovodstva i pružanje smjernica nakon razmatranja potreba vanjskih i internih korisnika federalnih financijskih informacija.

Financijska izvješća, koja uključuju financijska izvješća pripremljena u skladu s Općeprihvaćenim računovodstvenim načelima, bitna su za javnu odgovornost te za učinkovito i djelotvorno funkcioniranje demokratskog sustava vlasti. Stoga odbor igra glavnu ulogu u ispunjavanju odgovornosti vlade da bude javno odgovorna. Federalna financijska izvješća trebala bi biti korisna u procjeni (1) odgovornosti vlade i njezine učinkovitosti i djelotvornosti i (2) ekonomskih, političkih i društvenih posljedica, pozitivnih ili negativnih, alokacije i različitih upotreba federalnih resursa.

¹⁸ FASAB. URL: Misija – fasab.gov (pristupljeno 30. studenog 2021.)

10. AMERIČKI INSTITUT OVLAŠTENIH JAVNIH RAČUNOVOĐA

Američki institut certificiranih javnih računovođa (AICPA) je neprofitna profesionalna organizacija koja predstavlja ovlaštene računovođe u Sjedinjenim Američkim Državama.

AICPA je osnovana 1887. godine pod nazivom Američko udruženje javnih računovođa.

Od svoje najranije iteracije 1887. godine pa sve do 1970-ih, AICPA je bila jedino tijelo koje je postavljalo općeprihvaćene tehničke i profesionalne standarde za ovlaštene javne računovođe u brojnim područjima. Sedamdesetih godina prošlog stoljeća Odbor za standarde financijskog računovodstva (FASB) preuzeo je odgovornost za postavljanje Općeprihvaćenih računovodstvenih načela (GAAP).¹⁹

Međutim, AICPA i dalje zadržava svoje odgovornosti postavljanja standarda u područjima kao što su profesionalna etika, vrednovanje poslovanja, revizija financijskih izvještaja, usluge atestiranja i kontrola kvalitete.

AICPA je sastavni dio donošenja pravila u profesiji ovlaštenih javnih računovođa i služi kao zagovornik zakonodavnih tijela i grupa od javnog interesa. Predstavlja ovlaštene javne računovođe u pogledu donošenja pravila i standarda u struci. Organizacija služi kao zagovornik pred zakonodavnim tijelima, skupinama javnog interesa i drugim profesionalnim organizacijama, pruža obrazovne smjernice svojim članovima te prati i provodi usklađenost članova s tehničkim i etičkim standardima ovlaštenih računovođa. AICPA ima gotovo 386.000 članova u 128 zemalja.

¹⁹Investopedia. URL: <https://www.investopedia.com/terms/a/american-institute-of-certified-public-accountants.asp> (pristupljeno 30. studenog 2021.)

11. INSTITUT RAČUNOVOĐA (INSTITUTE OF MANAGEMENT ACCOUNTANTS)

Institute of Management Accountants (IMA) je svjetska udruga računovođa i financijskih stručnjaka u poslovanju osnovana 1919. godine. To je jedna od najvećih i najcjeljenijih udruga usmjerenih isključivo na unapređenje profesije upravljačkog računovodstva. 2020. godine IMA je imala približno 139.000 članova u 150 zemalja. Misija IMA-e je pružiti forum za istraživanje, razvoj prakse, obrazovanje, dijeljenje znanja i zagovaranje najviših etičkih i najboljih poslovnih praksi u upravljačkom računovodstvu i financijama.²⁰

IMA pruža usluge u Americi, Bliskom istoku, Africi, Aziji i Pacifiku i Europi. Ima urede u Peking, Kini, Švicarskoj. Udruga ima preko 300 stručnih i studentskih ogranaka diljem svijeta. Članovi mogu ostvariti razvoj karijere kroz pristup jednom od IMA-inih lokalnih ogranaka. IMA nudi pogodnosti članstva kao što su publikacije, konferencije i istraživanja trendova i napretka u industriji.

Cilj instituta računovođa je biti vodeći resurs za razvoj, certifikaciju, povezivanje i podršku najboljih svjetskih računovođa i financijskih stručnjaka u poslovanju. Da bi to postigli, nastoje:

- Osigurati najbolji certifikat u klasi—CMA—za ključne odgovornosti unutarnjeg financijskog upravljanja, uključujući planiranje, proračun, poslovno izvješćivanje, analizu odluka i upravljanje rizicima.
- Podržati razvoj karijere članova kroz pristup aktivnoj profesionalnoj zajednici, kontinuirano obrazovanje, vrijedne informacije i resurse.
- Podržati članove i njihove organizacije u poticanju poslovne uspješnosti promicanjem najviših etičkih standarda za interne prakse financijskog upravljanja.

²⁰IMA. URL:<https://www.imanet.org/about-ima?ssopc=1> (pristupljeno 30. studenog 2021.)

12. ODBOR ZA REVIZIJSKE STANDARDE

Općeprihvaćeni revizijski standardi (GAAS) skup su sustavnih smjernica koje revizori upotrebljavaju pri provođenju revizija financijskih evidencija trgovačkih društava. GAAS pomaže osigurati točnost, dosljednost i provjerljivost djelovanja i izvješća revizora.

Odbor za revizijske standarde (ASB) Američkog instituta ovlaštenih javnih računovođa (AICPA) osnovao je GAAS. Revizori imaju zadaću utvrditi slijede li financijski izvještaji javnih poduzeća Općeprihvaćena računovodstvena načela. Odbor za revizijske standarde (ASB) izdaje smjernice i izjave pravila kojih se certificirani javni računovođe (CPA) moraju pridržavati u revizijama i atestima.

ASB je odgovoran za reviziju, atestiranje, kontrolu kvalitete, izvješćivanje i praćenje učinka. Postoji kako bi poboljšao postojeće i omogućio nove usluge revizije i atestiranja, uspostavljajući pravila kojih se računovođe odgovorni za vođenje ili inspekciju financijskih računa trebaju pridržavati. Sastoji se od 19 članova, od kojih svakoga imenuje direktor osoblja za standarde revizije i atestiranja AICPA-e. Svakog kandidata mora odobriti Upravni odbor AICPA-e.

Upravni odbor ima predsjednika koji vodi sastanke odbora i uspostavlja procedure, pododbore i obavlja druge slične poslove u suradnji s direktorom. Kako bi se osiguralo da su različite industrije i sektori zastupljeni, AICPA je rezervirala nominacije za različite industrijske segmente kao dio svojih operativnih politika.

Članovi odbora služe jednogodišnji mandat, nakon čega ih AICPA ocjenjuje za njihov rad, a zatim ih može ponovno imenovati na najviše 3 jednogodišnja mandata ili ih razriješiti. AICPA može produžiti rok rada ako, na primjer, član radi na dugoročnom projektu i vjeruje se da je takvo sudjelovanje ključno za završetak projekta.

13. PRIBLIŽAVANJE US GAAP- OVA I MSFI-A

13.1.Međunarodni standardi financijskog izvještavanja (MSFI)

MSFI je kratica za Međunarodne standarde financijskog izvještavanja.MSFI izdaje Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB).

Sastoje se od:

- Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja
- Međunarodnih računovodstvenih standarda
- Tumačenja Odbora za tumačenje međunarodnih standarda financijskog izvještavanja MSFI-a i bivšeg stalnog Odbora za tumačenja MRS-a

Ciljevi IASB-a su sljedeći:

- razvijati, u javnom interesu, jedan skup visoko kvalitetnih, razumljivih i globalno primjenjivih računovodstvenih standarda koji zahtijevaju kvalitetne, transparentne i usporedive informacije u financijskim izvještajima i drugim financijskim izvještavanjima kako bi se pomoglo sudionicima u svjetskim tržištima kapitala i drugim korisnicima pri donošenju poslovnih odluka.
- unaprijediti korištenje i primjenjivanje tih standarda.
- aktivno raditi s nacionalnim kreatorima standarda kako bi se doveli do približavanja nacionalnih računovodstvenih standarda i MSFI-a visoko kvalitetnim rješenjima.

Financijsko izvješćivanje po MSFI-evima regulira se Uredbom Europskog parlamenta prema kojoj, počevši od 01. siječnja 2005. godine, trgovačka društva koja sastavljaju konsolidirana financijska izvješća i čije dionice kotiraju na burzama trebaju sastavljati financijska izvješća u skladu s navedenom Uredbom,uz određena izuzeća.

13.2.Norvalški sporazum

U listopadu 2002. godine IASB i FASB potpisali su memorandum o razumijevanju koji je postao poznat kao "Norvalški sporazum". Dva su se odbora obvezala da će uložiti sve napore kako bi svoje postojeće standarde financijskog izvješćivanja učinili "potpuno

kompatibilnim čim je to izvedivo" i "koordinirali svoje buduće programe rada kako bi osigurali da se kompatibilnost jednom postigne".²¹

Uz Norwalški sporazum, odbori su pokrenuli niz kratkoročnih i dugoročnih projekata konvergencije usmjerenih na uklanjanje razlika u dva skupa standarda. Dva odbora su se složila da tamo gdje MSFI ili US GAAP imaju jasno poželjniji standard, drugi odbor će usvojiti taj standard. Tamo gdje je potrebno poboljšati standarde oba odbora, odbori bi zajedno trebali raditi na poboljšanom standardu.

Norwalški sporazum je ažuriran nekoliko puta od 2002. godine, ali uvijek s ciljem usklađivanja dvaju seta standarda. Globalni financijski lideri kao što je G-20 više puta su podržavali pristup MSFI-US GAAP konvergencije kao važan korak na putu prema jedinstvenom skupu globalnih računovodstvenih standarda.

U veljači 2006. godine FASB i IASB izdali su Memorandum o razumijevanju (MoU). Memorandum o razumijevanju utvrđuje relativne prioritete unutar zajedničkog programa rada FASB-IASB u obliku specifičnih prekretnica koje treba postići do 2008. godine. Taj Memorandum o razumijevanju temeljio se na tri načela:

- Konvergencija računovodstvenih standarda najbolje se može postići razvojem visokokvalitetnih, zajedničkih standarda tijekom vremena.
- Pokušaj eliminacije razlika između dvaju standarda kojima je potrebno značajno poboljšanje nije najbolje korištenje resursa FASB-a i IASB-a – umjesto toga, trebao bi se razviti novi zajednički standard koji poboljšava financijske informacije o kojima se izvješćuju ulagači.
- Služiti potrebama ulagača znači da bi odbori trebali tražiti konvergenciju zamjenom standarda kojima je potrebna poboljšanja zajednički razvijenim novim standardima.²²

2007. godine SEC je donio odluku kojom se uklanja obveza usklađenja financijskih izvještaja sa US GAAP-om za neameričke kotirajuće kompanije koje koriste MSFI. Iste godine je završen prvi veliki projekt FASB-a i IASB-a, objavljen je znatno usklađen

²¹Journal od accountancy. URL: <https://www.journalofaccountancy.com/issues/2013/feb/20126984.html> (pristupljeno 01. prosinca 2021.)

²²AICPA. URL: https://www.ifrs.com/updates/fasb/memorandum_0911.html

standard o poslovnim kombinacijama. 2011. godine bio je predviđen rok za dovršavanje glavnih ciljeva približavanja.

13.3. Najznačajnije razlike između US GAAP-A i MSFI-a

Najznačajnija razlika između US GAAP-ova i MSFI-a, pogotovo za praktičare je uloga koju temeljni koncepti igraju u svakodnevnom računovodstvu i izvješćivanju.²³

Teorijske osnove MSFI-ja i US GAAP-a vrlo su slične, međutim vrijeme priznavanja i osnova imovine i obveza u danom trenutku varira, a obujam i sadržaj smjernica je različit.

Tablica 2: Najznačajnije razlike između US GAAP-a i MSFI-a

US GAAP	MSFI
Izuzetno detaljne smjernice za priznavanje prihoda koje se razlikuju ovisno o industriji ili tipu ugovora.	Opće smjernice za priznavanje prihoda koje se primjenjuju neovisno o industriji ili tipu ugovora.
Nije dozvoljena revalorizacija materijalne i nematerijalne imovine.	Dozvoljena je revalorizacija materijalne i nematerijalne imovine.
Metode utvrđivanja troška zaliha su: metoda FIFO, metoda LIFO, metoda ponderiranog prosječnog troška.	Metode utvrđivanja troška zaliha su: metoda FIFO, metoda ponderiranog prosječnog troška.
Izdaci za oglašavanje i promociju se mogu priznati kao rashod u trenutku nastanka ili se može odgoditi njihovo priznavanje do trenutka prve objave.	Izdaci za oglašavanje i promociju se moraju priznati kao rashod u trenutku nastanka.
Dozvoljena je amortizacija značajnijih dijelova imovine ukoliko oni nemaju isti korisni vijek trajanja, ali nije obvezna.	Obvezna je amortizacija značajnijih dijelova imovine ukoliko oni nemaju isti korisni vijek trajanja.
Odgođena porezna imovina i odgođena porezna obveza se priznaju kao dugotrajna ili kratkotrajna imovina, odnosno, kao dugoročna ili kratkoročna obveza, ovisno o imovini, odnosno obvezi, iz koje proizlaze.	Odgođena porezna imovina i odgođena porezna obveza se uvijek priznaju kao dugotrajna imovina, odnosno, kao dugoročna obveza.

²³Shamrock, Steven E. (2012). IFRS and US GAAP: A Comprehensive Comparison (Wiley Regulatory Reporting Book 8), Kindle edition. New Jersey: John Wiley and Sons, Inc., str. 25

Primljene i plaćene kamate te primljene dividende se klasificiraju kao poslovne aktivnosti dok se isplaćene dividende klasificiraju kao financijske aktivnosti.	Kompanija sama određuje da li će primljene kamate i dividende klasificirati kao poslovne ili investicijske aktivnosti, odnosno, isplaćene kamate i dividende klasificirati kao poslovne ili financijske aktivnosti.
Financijski izvještaji kompanija moraju prikazivati posljednja tri izvještajna razdoblja, a izuzetak je izvještaj o financijskom položaju gdje moraju biti prikazana posljednja dva izvještajna razdoblja.	Svi financijski izvještaji kompanija moraju prikazivati samo posljednja dva izvještajna razdoblja.
Nije obvezna primjena jedinstvenih računovodstvenih politika unutar cijele grupe.	Jedinstvene računovodstvene politike se moraju u potpunosti primjenjivati unutar cijele grupe.

Izvor: Anić- Antić, P. , Konsuo, D. (2015).Važnost Konvergencije US GAAP-A i MSFI-A za kotirajuće kompanije. Ekonomski pregled, Vol. 66 No. 4, str 10-11

14. ZAKLJUČAK

US GAAP-ovisu doneseni kao odgovor na brojne računovodstvene prijevare koje su bile smatrane jednim od glavnih razloga nastanka velike financijske krize 1929. godine. Standardi GAAP-a donose transparentnost i kontinuitet, omogućuju ulagateljima i dioničarima donošenje čvrstih odluka utemeljenih na dokazima. Istovremeno Odbor za standarde financijskog računovodstva i Komisija za vrijednosne papire, neovisno tijelo na koje Kongres ni predsjednik nemaju direktan utjecaj, djeluju kao regulatori računovodstva u SAD-u.

Razni računovodstveni instituti kao što su Institut računovođa, Američko računovodstveno udruženje, Američki institut ovlaštenih javnih računovođa djeluju kao potpora računovođama. Ta tijela im omogućuju profesionalni razvoj, podršku zagovarajući najviše standarde etičke i poslovne prakse. Sa druge strane Odbor za vladine računovodstvene standarde i Savjetodavni odbor za federalne računovodstvene standarde uspostavljaju GAAP-ove za javni sektor i reguliraju izvještavanje javnog sektora.

Veliki korak je učinjen 2002. godine kada Kongres donosi Sarbanas Oxley zakon. Zakon sadrži odredbe koje utječu na korporativno upravljanje, upravljanje rizicima, reviziju i financijsko izvješćivanje javnih poduzeća, uključujući odredbe namijenjene odvracanju i kažnjavanju korporativnih računovodstvenih prijevara i korupcije.

Iste godine započinje približavanje US GAAP-ova i MSFI-a potpisivanjem Norwalškog sporazuma kojem je glavni cilj osiguranje kompatibilnosti financijskog izvještavanja. Unatoč naporima FASB-a i IASB-a u proteklih dvadesetak godina, proces približavanja još uvijek nije dovršen što znači da unatoč brojnim sličnostima između US GAAP-a i MSFI-a još uvijek postoje neke značajne razlike između ovih dvaju setova standarda koje onemogućuju formiranje globalnih računovodstvenih standarda.

15. POPIS LITERATURE

1. Flood, Joanne M. (2021).Wiley GAAP 2021: Interpretation and Application of Generally Accepted Accounting Principles (Wiley Regulatory Reporting), Kindle edition. New Jersey: John Wiley & Sons, Inc.
2. Shamrock, Steven E. (2012). IFRS and US GAAP: A Comprehensive Comparison (Wiley Regulatory Reporting Book 8), Kindle edition. New Jersey: John Wiley and Sons, Inc
3. Anić- Antić, P. , Konsuo, D. (2015). Važnost Konvergencije US GAAP-A i MSFI-A za kotirajuće kompanije. Ekonomski pregled, Vol. 66 No. 4
4. FASB Home
5. Investopedia: Sharper insight, better investing.
6. SEC.gov | HOME
7. PPT - C H A P T E R PowerPoint Presentation, free download - ID:1410640 (slideserve.com)
8. My Accounting Course | Learn Accounting and Finance Online for Free!
9. WiseGEEK
10. AccountingTools
11. Accounting for cloud computing: What you need to know - Journal of Accountancy
- 12.<http://glossary.adequatedisclosure.com/2012/09/generally-accepted-auditing-standards.html>
13. Home | IMA - The association of accountants and financial professionals working in business. (imanet.org)
14. Home | IMA - The association of accountants and financial professionals working in business. (imanet.org)
15. GASB Home

16. <https://www.shutterstock.com/image-photo/security-exchange-committee-sec-independent-agency-1427858837>

17. Depreciation Accounting Rules as Per the US GAAP | Sapling

18. Income Statement Definition (free-management-ebooks.com)

19. Merger-Strategy.com | Become an Expert in Mergers & Acquisitions

20. <https://www.kamilfranek.com/microsoft-annual-report-financial-overview-and-analysis>

21. https://loomenraz.carnet.hr/pluginfile.php/837125/mod_resource/content/1/prvi%20kolokvij.pdf

16. POPIS SLIKA I TABLICA

Tablice:

1. Tablica 1: Članovi odbora FASB-a, str. 3
2. Tablica 2: Najznačajnije razlike između US GAAP-a i MSF-a, str. 28-29

Slike:

Slika 1: Primjena načela i standarda financijskog izvještavanja u svijetu, str. 11